ส่วนที่สอง ครอบครัว

# จดทะเบียนรับรองบุตรที่สำนักทะเบียน: ความยินยอมของเด็กและมารดา เอกสาร และลำดับการดำเนินการ

บิดาซึ่งมิได้จดทะเบียนสมรสกับมารดา จดทะเบียนรับรองบุตรที่สำนักทะเบียนได้เมื่อเด็กและมารดาเด็กให้ความยินยอมทั้งสองคนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1548 วรรคหนึ่ง เด็กต้องให้ความยินยอมเอง โดยมาให้ความยินยอมต่อหน้านายทะเบียน หรือแจ้งความยินยอมเป็นหนังสือตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช 2478 มาตรา 19 วรรคสอง และถ้าฝ่ายใดไม่ตอบหนังสือของนายทะเบียนภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กฎหมายสันนิษฐานว่าไม่ให้ความยินยอม

ปรับปรุงล่าสุด 22 พฤศจิกายน 2569 · ผู้รับผิดชอบเนื้อหา เอกสยาม ชัยศร ที่ปรึกษากฎหมาย

> เนื้อหานี้เป็นข้อมูลกฎหมายทั่วไป ไม่ใช่ความเห็นทางกฎหมายเฉพาะกรณี การพิจารณาแต่ละเรื่องต้องอาศัยข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของเรื่องนั้น ฉบับออนไลน์ที่ปรับปรุงล่าสุดอยู่ที่ https://eksiamfamilylaw.com/family/child-legitimation/registrar/

## สาระสำคัญ

- บิดาจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของเด็กและมารดาเด็กทั้งสองคน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1548 วรรคหนึ่ง
- เด็กต้องให้ความยินยอมเอง มารดาให้ความยินยอมแทนเด็กไม่ได้ ความยินยอมให้ได้โดยมาให้ความยินยอมต่อหน้านายทะเบียน หรือโดยแจ้งความยินยอมเป็นหนังสือตอบหนังสือสอบถามของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช 2478 มาตรา 19 วรรคสอง และกฎหมายไม่ได้กำหนดอายุขั้นต่ำของเด็กเป็นตัวเลข
- ถ้าเด็กหรือมารดาเด็กไม่ได้มาให้ความยินยอมต่อหน้านายทะเบียน นายทะเบียนต้องแจ้งไป และเมื่อครบ 60 วัน (180 วันถ้าอยู่นอกประเทศไทย) โดยไม่คัดค้านหรือไม่ให้ความยินยอม มาตรา 1548 วรรคสอง ให้สันนิษฐานว่าไม่ให้ความยินยอม
- การจดทะเบียนทำที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักงานเขตแห่งใดก็ได้ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช 2478
- เมื่อบิดาไม่มีสัญชาติไทย พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช 2481 มาตรา 31 เป็นกฎเกณฑ์เลือกกฎหมายที่ใช้กับการรับเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย



บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

## ความยินยอมของเด็กและมารดาเด็กตามมาตรา 1548

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1548 วรรคหนึ่ง กำหนดให้บิดาจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของเด็กและมารดาเด็ก ความยินยอมต้องมีครบทั้งสองคน ถ้าคนใดคนหนึ่งคัดค้าน ไม่ให้ความยินยอม หรือไม่อาจให้ความยินยอมได้ วรรคสามกำหนดว่าการจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรต้องมีคำพิพากษาของศาล

เรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจดทะเบียนรับรองบุตร กรณีเด็กหรือมารดาไม่ยินยอมหรือไม่อาจให้ความยินยอมได้ อยู่ในหน้ารับรองบุตรเมื่อมารดาไม่ยินยอม ส่วนอำนาจปกครองและผลของการจดทะเบียนอยู่ในหน้าผลของการจดทะเบียนรับรองบุตร

ตัวบทมาตรา 1548 ทั้งมาตรามีสี่วรรค วรรคหนึ่งและวรรคสามเป็นแกนของเรื่อง[1]

> ตัวบท · ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๘
>
> บิดาจะจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายได้**ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของเด็กและมารดาเด็ก**
>
> ในกรณีที่เด็กและมารดาเด็กไม่ได้มาให้ความยินยอมต่อหน้านายทะเบียนให้นายทะเบียนแจ้งการขอจดทะเบียนของบิดาไปยังเด็กและมารดาเด็ก ถ้าเด็กหรือมารดาเด็กไม่คัดค้านหรือไม่ให้ความยินยอมภายในหกสิบวันนับแต่การแจ้งนั้นถึงเด็กหรือมารดาเด็ก ให้สันนิษฐานว่าเด็กหรือมารดาเด็กไม่ให้ความยินยอม ถ้าเด็กหรือมารดาเด็กอยู่นอกประเทศไทยให้ขยายเวลานั้นเป็นหนึ่งร้อยแปดสิบวัน
>
> ในกรณีที่เด็กหรือมารดาเด็กคัดค้านว่าผู้ขอจดทะเบียนไม่ใช่บิดา หรือไม่ให้ความยินยอม หรือ**ไม่อาจให้ความยินยอมได้** การจดทะเบียนเด็กเป็นบุตร**ต้องมีคำพิพากษาของศาล**
>
> เมื่อศาลได้พิพากษาให้บิดาจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรได้ และบิดาได้นำคำพิพากษาไปขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนให้นายทะเบียนดำเนินการจดทะเบียนให้

คำว่า “และ” ในวรรคหนึ่งทำให้ความยินยอมของเด็กเป็นเงื่อนไขแยกต่างหากจากความยินยอมของมารดา มารดาให้ความยินยอมแทนเด็กไม่ได้ และผู้แทนโดยชอบธรรมคนอื่นก็ไม่อยู่ในถ้อยคำของมาตรานี้ ศาลฎีกาในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5982/2551 อธิบายว่ามาตรา 1548 ประสงค์ให้เด็กเป็นผู้ให้ความยินยอมเป็นการเฉพาะตัว[2] วิธีให้ความยินยอมอยู่ในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช 2478 มาตรา 19 วรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนเมื่อ “เด็กและมารดาเด็กอยู่ในฐานะให้ความยินยอมได้และได้มาให้ความยินยอมด้วยตนเอง” และวรรคสองกำหนดว่าถ้าเด็กหรือมารดาเด็กไม่มาให้ความยินยอมด้วยตนเอง ให้นายทะเบียนมีหนังสือสอบถามไปยังผู้ที่ไม่มา และเมื่อได้รับหนังสือแจ้งความยินยอมแล้วก็ให้รับจดทะเบียน[3] การมาด้วยตนเองจึงไม่ใช่วิธีเดียว คู่มือบริการประชาชนของ



บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
LINE WhatsApp WeChat

กรมการปกครองระบุ “หนังสือยินยอม (กรณีมารดาหรือเด็กไม่มายินยอมด้วยตนเองต่อหน้าเจ้าหน้าที่)” ไว้ในรายการเอกสาร

กฎหมายทั้งสองฉบับไม่ได้กำหนดอายุขั้นต่ำของเด็กเป็นตัวเลข และไม่ได้กำหนดเกณฑ์ที่นายทะเบียนใช้พิจารณาว่าเด็ก “อยู่ในฐานะให้ความยินยอมได้” หรือไม่ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5661/2559 อธิบายว่าคำว่า “ไม่อาจให้ความยินยอม” ในวรรคสาม หมายถึงกรณีที่เด็กไม่อยู่ในภาวะที่จะให้ความยินยอมได้ เช่น เด็กยังไร้เดียงสา หรือเป็นคนวิกลจริต และในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5982/2551 เด็กอายุ 3 ปีเศษถือว่ายังไร้เดียงสาไม่สามารถให้ความยินยอมได้ กรณีเช่นนี้การจดทะเบียนต้องมีคำพิพากษาของศาลตามวรรคสาม แม้มารดาจะเต็มใจให้ความยินยอมก็ตาม

กรณีมารดาถึงแก่ความตาย สาบสูญ หรืออยู่ในสภาพที่แสดงเจตนาไม่ได้ ตัวบทไม่ได้เขียนข้อยกเว้นให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนโดยอาศัยความยินยอมของเด็กฝ่ายเดียว ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5661/2559 อธิบายว่าถ้อยคำ “ไม่อาจให้ความยินยอมได้” มุ่งที่ภาวะของเด็ก และความมีอยู่ซึ่งสภาพบุคคลของมารดามิใช่ข้อสาระสำคัญ[4] กรณีมารดาตายจึงต้องดูต่อไปว่าเด็กให้ความยินยอมได้หรือไม่ ถ้าเด็กยังไร้เดียงสา การจดทะเบียนต้องมีคำพิพากษาของศาลตามวรรคสาม ซึ่งอธิบายไว้ในหน้ารับรองบุตรเมื่อมารดาไม่ยินยอม ข้อนี้ต่างจากประมวลกฎหมายแพ่งเยอรมัน § 1595 วรรค (1) ซึ่งเขียนไว้ชัดว่าไม่ต้องมีความยินยอมของมารดาเมื่อมารดาถึงแก่ความตายแล้ว

มาตรา 1548 ไม่ได้กำหนดระยะเวลาที่บิดาต้องยื่นขอจดทะเบียนนับแต่เด็กเกิด บิดาจึงขอจดทะเบียนได้ตลอดเวลาที่เงื่อนไขความยินยอมยังเป็นไปได้ ต่างจากฝ่ายเด็กซึ่งมีกำหนดเวลาฟ้องคดีตามมาตรา 1556[5] ดังอธิบายในหน้าฟ้องให้รับเด็กเป็นบุตร

## การแจ้งของนายทะเบียนและข้อสันนิษฐานเมื่อครบ 60 วัน

วรรคสองของมาตรา 1548 วางกลไกสำหรับกรณีที่เด็กและมารดาเด็กไม่ได้มาให้ความยินยอมต่อหน้านายทะเบียน นายทะเบียนต้องแจ้งการขอจดทะเบียนของบิดาไปยังเด็กและมารดาเด็ก ถ้าเด็กหรือมารดาเด็กไม่คัดค้านหรือไม่ให้ความยินยอมภายใน 60 วันนับแต่การแจ้งนั้นถึงเด็กหรือมารดาเด็ก กฎหมายให้สันนิษฐานว่าเด็กหรือมารดาเด็ก**ไม่ให้ความยินยอม** และถ้าเด็กหรือมารดาเด็กอยู่นอกประเทศไทย เวลานั้นขยายเป็น 180 วัน การนับระยะเวลาเป็นไปตามมาตรา 193/3 วรรคสอง ซึ่งไม่นับวันแรกแห่งระยะเวลารวมเข้าด้วย[6] ผลของข้อสันนิษฐานนี้คือความเงียบของอีกฝ่ายไม่ทำให้บิดาได้จดทะเบียน แต่ทำให้เรื่องต้องไปสู่ศาล มาตรา 19 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช 2478 จึงกำหนดให้นายทะเบียนแจ้งผู้ขอจดทะเบียนทราบถึงเหตุที่ไม่อาจรับจดทะเบียนได้โดยไม่ชักช้า เพื่อให้บิดาใช้สิทธิทางศาลต่อไป



บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

## สำนักทะเบียน เอกสาร และลำดับการจดทะเบียน

การจดทะเบียนรับรองบุตรโดยความยินยอมทำที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักงานเขตแห่งใดก็ได้ ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช 2478 มาตรา 5 บิดาเป็นผู้ยื่นคำร้องและลงลายมือชื่อในทะเบียนต่อหน้านายทะเบียนและพยานสองคนตามมาตรา 6 วรรคสอง ส่วนเด็กและมารดาเด็กให้ความยินยอมต่อหน้านายทะเบียน หรือแจ้งความยินยอมเป็นหนังสือตอบหนังสือสอบถามของนายทะเบียนตามมาตรา 19 วรรคสอง

มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช 2478 ให้การจดทะเบียนทำที่สำนักทะเบียนแห่งใด ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้ และกฎกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามพระราชบัญญัตินั้น ข้อ 1 กำหนดให้ที่ว่าการอำเภอเป็นสำนักทะเบียน[7][8] ผู้ยื่นจึงไม่ถูกจำกัดให้ต้องไปยังสำนักทะเบียนตามทะเบียนบ้านของตนหรือของเด็ก คู่มือบริการประชาชนของกรมการปกครองระบุสถานที่ติดต่อไว้ว่าสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนเขต คำร้องใช้แบบ คร. 1 ตามกฎกระทรวง ข้อ 3 ซึ่งเป็นแบบเดียวสำหรับการจดทะเบียนและบันทึกทะเบียนครอบครัวทุกประเภท[9]

เอกสารและบุคคลที่ต้องมีตามคู่มือบริการประชาชนของกรมการปกครอง ได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน หรือการยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน ThaID (ผู้ที่ไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมายหรือชาวต่างชาติ ใช้บัตรประจำตัวอื่นที่ราชการออกให้ หนังสือเดินทาง ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือเอกสารราชการอื่นที่แสดงตัวบุคคลได้) หนังสือยินยอมในกรณีมารดาหรือเด็กไม่มายินยอมด้วยตนเองต่อหน้าเจ้าหน้าที่ และพยานสองคน ซึ่งตรงกับมาตรา 6 วรรคสอง ที่ให้ลงลายมือชื่อต่อหน้านายทะเบียนและพยานสองคน[10] ถ้าฝ่ายมารดาหรือเด็กไม่สามารถให้ความยินยอมได้ ต้องใช้คำสั่งศาลและหนังสือรับรองคดีถึงที่สุดแทน เอกสารภาษาต่างประเทศต้องแปลเป็นภาษาไทยและผ่านการรับรองนิติกรณ์เอกสารตามขั้นตอนของกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ พยานต้องไม่เป็นบุคคลต้องห้ามตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว คือ ต้องบรรลุนิติภาวะแล้ว ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถ และไม่เป็นบุคคลที่หูหนวก เป็นใบ้ หรือจักษุบอดทั้งสองข้าง[11]

ลำดับการดำเนินการตามมาตรา 19 และมาตรา 1548 มีดังนี้

1. บิดายื่นคำร้องขอจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายต่อนายทะเบียน
2. ถ้าเด็กและมารดาเด็กอยู่ในฐานะให้ความยินยอมได้ และมาให้ความยินยอมด้วยตนเอง นายทะเบียนรับจดทะเบียนในคราวเดียวกัน



บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

3. ถ้าเด็กหรือมารดาเด็กคนใดไม่มา นายทะเบียนมีหนังสือสอบถามไปยังผู้ที่ไม่มาว่าจะให้ความยินยอมหรือไม่ เมื่อได้รับหนังสือแจ้งความยินยอม หรือผู้นั้นมาให้ความยินยอมด้วยตนเอง นายทะเบียนจึงรับจดทะเบียน
4. ถ้านายทะเบียนไม่ได้รับแจ้งความยินยอมภายใน 60 วัน หรือ 180 วันสำหรับผู้อยู่นอกประเทศไทย นายทะเบียนแจ้งเหตุที่ไม่อาจรับจดทะเบียนให้บิดาทราบ และบิดาต้องนำคดีไปสู่ศาล
5. เมื่อศาลพิพากษาให้บิดาจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรได้ บิดานำคำพิพากษาไปขอจดทะเบียน และนายทะเบียนต้องดำเนินการจดทะเบียนให้ตามมาตรา 1548 วรรคสี่

คู่มือบริการประชาชนของกรมการปกครองระบุค่าธรรมเนียมไว้ว่า การจดทะเบียนรับรองบุตรในสำนักทะเบียนไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม การจดทะเบียนรับรองบุตรนอกสำนักทะเบียนฉบับละ 200 บาท และการคัดสำเนาฉบับละ 10 บาท สำหรับการจดทะเบียนนอกสำนักทะเบียนตามที่บิดาร้องขอตามมาตรา 19 วรรคสาม กฎกระทรวง ข้อ 12 กำหนดค่าธรรมเนียมรายละ 200 บาท โดยผู้ขอจัดพาหนะให้หรือชดใช้ค่าพาหนะตามสมควร และลดเหลือรายละ 1 บาทสำหรับการจดทะเบียนในท้องที่ห่างไกลที่ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติ[12]

## บิดาชาวต่างชาติ: กฎหมายที่ใช้บังคับกับการรับเป็นบุตร

เมื่อบิดาไม่มีสัญชาติไทย พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช 2481 มาตรา 31 กำหนดให้การรับเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายเป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบิดาในขณะที่รับเป็นบุตร และถ้าบิดาถึงแก่ความตายเสียแล้ว ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบิดาขณะที่ถึงแก่ความตาย เงื่อนไขความยินยอมจึงอาจต่างจากมาตรา 1548

มาตรา 31 เป็นกฎเกณฑ์เลือกกฎหมายที่ชี้ไปยังกฎหมายสัญชาติของบิดา[13] และใช้ภายใต้บทบัญญัติทั่วไปของพระราชบัญญัติเดียวกัน มาตรา 4 กำหนดว่าถ้าตามกฎหมายต่างประเทศที่ต้องใช้บังคับ กฎหมายที่จะใช้บังคับได้แก่กฎหมายแห่งประเทศไทย ให้ใช้กฎหมายภายในแห่งประเทศไทย มิใช่กฎเกณฑ์ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมายของไทย[14] มาตรา 6 วรรคหนึ่งถึงวรรคสาม กำหนดวิธีเลือกกฎหมายสัญชาติเมื่อบุคคลมีสัญชาติตั้งแต่สองสัญชาติขึ้นไป และถ้าสัญชาติหนึ่งเป็นสัญชาติไทย ให้ใช้กฎหมายไทย ส่วนวรรคห้ากำหนดว่าถ้าในการใช้กฎหมายสัญชาติจะต้องใช้กฎหมายท้องถิ่น กฎหมายเหล่าประชาคม หรือกฎหมายศาสนา ก็ให้ใช้กฎหมายเช่นว่านั้นบังคับ[15] เมื่อการรับรองสมบูรณ์แล้ว มาตรา 30 วรรคหนึ่ง ให้สิทธิและหน้าที่ระหว่างบิดามารดากับบุตรชอบด้วยกฎหมายเป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบิดา[16] ครอบครัวที่บิดาเป็นชาวต่างชาติจึงต้องตรวจกฎหมายสองระบบ คือกฎหมายสัญชาติของบิดาว่าด้วยเงื่อนไขและผลของการรับรอง และกฎหมายไทยว่าด้วยวิธีจดทะเบียนต่อนายทะเบียนไทย กรณีการ



บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

รับรองทำขึ้นในต่างประเทศตามแบบของกฎหมายประเทศนั้น มาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช 2478 ให้ผู้มีส่วนได้เสียขอให้บันทึกในประเทศไทยได้ โดยยื่นเอกสารหลักฐานที่มีคำรับรองถูกต้องพร้อมคำแปลภาษาไทย[17]

## กฎหมายเปรียบเทียบ: เงื่อนไขความยินยอมในเยอรมนีและญี่ปุ่น

**เยอรมนี** ประมวลกฎหมายแพ่งเยอรมัน (Bürgerliches Gesetzbuch) มาตรา 1592 กำหนดว่าบิดาของเด็กคือชายซึ่ง (1) สมรสกับมารดาของเด็กในขณะเด็กเกิด (2) รับรองความเป็นบิดา หรือ (3) ศาลชี้ขาดความเป็นบิดาตามมาตรา 1600d หรือตามมาตรา 182 วรรค (1) แห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีครอบครัว (FamFG) ข้อ (1) ตรงกับข้อสันนิษฐานตามมาตรา 1536[18] ของไทย มิใช่มาตรา 1547 ซึ่งกรณีแรกคือบิดามารดาได้สมรสกันในภายหลัง ส่วน (2) และ (3) ตรงกับกรณีที่สองและกรณีที่สามของมาตรา 1547[19] มาตรา 1595 วรรคหนึ่ง กำหนดว่าการรับรองต้องได้รับความยินยอมของมารดา และประโยคที่สองยกเว้นไว้ว่าไม่ใช้เมื่อมารดาถึงแก่ความตายแล้ว วรรคสองกำหนดว่าการรับรองต้องได้รับความยินยอมของเด็กด้วย มาตรา 1594 วรรคสอง ให้การรับรองไม่มีผลตราบที่ยังมีความเป็นบิดาของชายอื่นดำรงอยู่ และวรรคสี่ให้รับรองได้ตั้งแต่ก่อนเด็กเกิด

**ญี่ปุ่น** ประมวลกฎหมายแพ่งญี่ปุ่นใช้คำว่า 認知 (นินจิ คือการรับรองบุตร) มาตรา 779 ให้บิดาหรือมารดารับรองบุตรที่เกิดนอกสมรสได้ มาตรา 781 ให้ทำโดยการแจ้งตามกฎหมายทะเบียนครอบครัวหรือโดยพินัยกรรม ตัวบทเรียกความยินยอมของผู้อื่นไว้สามกรณี คือการรับรองบุตรที่บรรลุนิติภาวะแล้วต้องได้รับความยินยอมของบุตรตามมาตรา 782 การรับรองทารกในครรภ์ต้องได้รับความยินยอมของมารดาตามมาตรา 783 วรรคหนึ่ง และการรับรองบุตรที่ถึงแก่ความตายแล้ว ซึ่งทำได้เฉพาะเมื่อมีผู้สืบสันดานต้องได้รับความยินยอมของผู้สืบสันดานที่บรรลุนิติภาวะแล้วตามมาตรา 783 วรรคสาม ส่วนเงื่อนไขความยินยอมนั้นญี่ปุ่นเปิดกว้างแก่บิดามากกว่าไทย เพราะบิดารับรองบุตรผู้เยาว์ที่เกิดแล้วได้โดยตัวบทไม่ได้เรียกความยินยอมของมารดา

## นิติเศรษฐศาสตร์: ความยินยอมของมารดาในฐานะการจัดสรรสิทธิความเป็นบิดามารดา

งานของ Lena Edlund ในวารสาร Economica ค.ศ. 2013 อธิบายรูปแบบการสมรสด้วยข้อสันนิษฐานความเป็นบิดาและสิทธิดูแลบุตร (custodial rights) บทคัดย่อของงานเริ่มจากข้อเสนอว่าในการสมรส ชายได้สิทธิของบิดามารดาในตัวบุตร (parental rights) และหญิงสละสิทธินั้น เพราะโดยค่าตั้งต้น หญิงที่ไม่ได้สมรสซึ่งคลอดบุตรเป็นบุพการีเพียงคนเดียวของเด็กที่ทราบตัว และเป็นผู้ดูแลเด็กแต่ผู้เดียว (sole



บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

custodian) ส่วนมารดาที่สมรสแล้วดูแลเด็กร่วมกับสามีซึ่งเป็นบิดาโดยข้อสันนิษฐาน การจัดสิทธิดูแลบุตรในการสมรสกำหนดไว้ตายตัว และข้อตกลงส่วนตัวเรื่องสิทธิในตัวเด็กมีผลทางกฎหมายจำกัด ผู้เขียนเห็นว่ากรอบนี้อธิบายโครงสร้างของกฎหมายไทยได้ตรง มาตรา 1536 ให้สามีได้ฐานะบิดาจากการสมรสโดยไม่ต้องทำสิ่งใดเพิ่ม มาตรา 1546[20] ให้มารดาที่ไม่ได้สมรสเป็นผู้ทรงสิทธิแต่ผู้เดียว และมาตรา 1548 เป็นบทบัญญัติที่ให้ชายที่ไม่ได้สมรสได้ฐานะที่การสมรสให้มาโดยไม่ต้องดำเนินการเพิ่ม โดยผู้ทรงสิทธิเดิม คือ มารดาและตัวเด็ก ต้องยินยอม และการที่มาตรา 1559[21] ห้ามถอนการจดทะเบียนก็สอดคล้องกับกรอบเดียวกัน เพราะสถานะของเด็กไม่ใช่สิ่งที่คู่กรณีตกลงซื้อขายหรือยกเลิกกันเองได้

## คำถามที่พบบ่อยเรื่องจดทะเบียนรับรองบุตรที่สำนักทะเบียน

คำถามที่พบบ่อยในหัวข้อนี้เกี่ยวกับสถานที่และเอกสารการจดทะเบียนรับรองบุตรตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช 2478 ความยินยอมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1548 และกฎหมายที่ใช้เมื่อบิดาเป็นชาวต่างชาติ

### จดทะเบียนรับรองบุตรที่ไหน ใช้เอกสารอะไรบ้าง

ยื่นได้ที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักงานเขตแห่งใดก็ได้ ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช 2478 มาตรา 5 บิดาเป็นผู้ยื่นคำร้อง เด็กและมารดาเด็กให้ความยินยอมต่อหน้านายทะเบียน หรือแจ้งความยินยอมเป็นหนังสือตอบหนังสือสอบถามของนายทะเบียนตามมาตรา 19 วรรคสอง เอกสารตามคู่มือบริการประชาชนของกรมการปกครอง คือ บัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารราชการที่แสดงตัวบุคคลได้ หนังสือยินยอมในกรณีมารดาหรือเด็กไม่มายินยอมด้วยตนเอง และพยานสองคน ถ้าฝ่ายมารดาหรือเด็กไม่สามารถให้ความยินยอมได้ ต้องใช้คำสั่งศาลและหนังสือรับรองคดีถึงที่สุด การจดทะเบียนในสำนักทะเบียนไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

### บิดาเป็นชาวต่างชาติ จดทะเบียนรับรองบุตรตามกฎหมายใด

พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช 2481 มาตรา 31 กำหนดให้การรับเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายเป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบิดาในขณะที่รับเป็นบุตร และถ้าบิดาถึงแก่ความตายแล้ว ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบิดาขณะที่ถึงแก่ความตาย เงื่อนไขเรื่องความยินยอมจึงต้องตรวจตามกฎหมายของประเทศที่บิดาถือสัญชาติ ส่วนสิทธิและหน้าที่ระหว่างบิดามารดากับบุตรชอบด้วยกฎหมายเป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบิดาตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง



บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

## แหล่งอ้างอิงต่างประเทศ งานวิชาการ และคู่มือของหน่วยงาน

ตัวบทกฎหมายต่างประเทศในหน้านี้สำนักงานเปิดอ่านจากเว็บไซต์ทางการ ได้แก่ gesetze-im-internet.de และ laws.e-gov.go.jp เมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569 และงานวิชาการตรวจข้อมูลบรรณานุกรมกับฐานข้อมูล Crossref เมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569 ข้อความภาษาไทยข้างต้นเป็นการสรุปความของสำนักงาน ไม่ใช่คำแปลทางการ และไม่ใช่การตีความประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1548 ด้วยกฎหมายต่างประเทศ รายการนี้มีคู่มือบริการประชาชนของกรมการปกครองที่อ้างในหัวข้อสำนักทะเบียนรวมอยู่ด้วย

1. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, คู่มือบริการประชาชน หัวข้อ “ทะเบียนรับรองบุตร” https://www.dopa.go.th/public_service/service_guide230/view278 เปิดอ่านเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569 หน้าดังกล่าวไม่ระบุวันที่ปรับปรุงและไม่ระบุบทกฎหมายที่อ้าง จึงใช้ประกอบเฉพาะเรื่องวิธีปฏิบัติ

2. BGB § 1595 Zustimmungsbedürftigkeit der Anerkennung (การรับรองที่ต้องได้รับความยินยอม): “(1) Die Anerkennung bedarf der Zustimmung der Mutter. Satz 1 gilt nicht, wenn die Mutter verstorben ist. (2) Die Anerkennung bedarf auch der Zustimmung des Kindes. (3) Für die Zustimmungen nach den Absätzen 1 und 2 gilt § 1594 Absatz 3 und 4 entsprechend.” และ § 1594 Anerkennung der Vaterschaft (การรับรองความเป็นบิดา) (คัดเฉพาะวรรค (1) ถึง (4) ส่วนวรรค (5) ว่าด้วยการรับรองระหว่างที่มีคดีชี้ขาดความเป็นบิดาของชายอื่น): “(1) Die Rechtswirkungen der Anerkennung können, soweit sich nicht aus dem Gesetz anderes ergibt, erst von dem Zeitpunkt an geltend gemacht werden, zu dem die Anerkennung wirksam wird. (2) Eine Anerkennung der Vaterschaft ist nicht wirksam, solange die Vaterschaft eines anderen Mannes besteht. (3) Eine Anerkennung unter einer Bedingung oder Zeitbestimmung ist unwirksam. (4) Die Anerkennung ist schon vor der Geburt des Kindes zulässig.” และ § 1592 Vaterschaft (ความเป็นบิดา): “Vater eines Kindes ist der Mann, 1. der zum Zeitpunkt der Geburt mit der Mutter des Kindes verheiratet ist, 2. der die Vaterschaft anerkannt hat oder 3. dessen Vaterschaft nach § 1600d oder § 182 Abs. 1 des Gesetzes über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit gerichtlich festgestellt ist.” ที่มา: gesetze-im-internet.de § 1595 § 1594 และ § 1592 ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

3. 民法 (ประมวลกฎหมายแพ่งญี่ปุ่น) 第七百七十九条 (มาตรา 779) “嫡出でない子は、その父又は母がこれを認知することができる。” 第七百八十一条 (มาตรา 781) “認知は、戸籍法の定めるところにより届け出ることによってする。２ 認知は、遺言によっても、することができる。” 第七百八十二条 (มาตรา 782) “成年の子は、その承諾がなければ、これを認知することができない。” 第七百八十三条 (มาตรา 783) (คัดเฉพาะวรรคหนึ่งและวรรคสาม) 第一項 (วรรคหนึ่ง) “父は、胎内に在る子でも、認知することができる。この場合においては、母の承諾を得なければならない。” 第三項 (วรรคสาม) “父又は母は、死亡した子でも、その直系卑属があるときに限り、認知することができる。この場合において、その直系卑属が成年者であるときは、その承諾を得なければならない。” ที่มา: e-Gov 法令検索 (ระบบค้นหากฎหมายของรัฐบาลญี่ปุ่น) https://laws.e-gov.go.jp/law/129AC0000000089 ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569 คำแปลไทยในเนื้อหาเป็นของผู้เขียน



**บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด**
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

4. Lena Edlund, “The Role of Paternity Presumption and Custodial Rights for Understanding Marriage Patterns” (บทบาทของข้อสันนิษฐานความเป็นบิดาและสิทธิดูแลบุตรต่อความเข้าใจรูปแบบการสมรส), Economica 80(320): 650–669 (2013), DOI 10.1111/ecca.12035 ตรวจข้อมูลบรรณานุกรมและบทคัดย่อกับ Crossref เมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569 สรุปสาระจากบทคัดย่อ ยังไม่ได้อ่านตัวงานฉบับเต็ม

## ข้อมูลอ้างอิงของหน้านี้

**ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์** มาตรา 193/3, 1536, 1546, 1547, 1548, 1556, 1559
ใช้บังคับแล้ว ถ้อยคำตามฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติมที่ฐานข้อมูลแสดง ณ วันที่ตรวจ · ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

**พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘** มาตรา 4, 5, 6, 17, 19
ใช้บังคับแล้ว ถ้อยคำตามฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติมที่ฐานข้อมูลแสดง ณ วันที่ตรวจ · ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

**กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘** ข้อ 1, 3, 12
ใช้บังคับแล้ว ถ้อยคำตามฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติมที่ฐานข้อมูลแสดง ณ วันที่ตรวจ · ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

**พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช ๒๔๘๑** มาตรา 4, 6, 30, 31
ใช้บังคับแล้ว ถ้อยคำตามฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติมที่ฐานข้อมูลแสดง ณ วันที่ตรวจ · ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

**คำพิพากษาศาลฎีกา** 5982/2551 · 5661/2559 · 2473/2545
เปิดอ่านบนระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา เมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

ถ้อยคำตัวบทฉบับเต็มและลิงก์แหล่งที่มาอยู่ในเชิงอรรถท้ายหน้า · ปรับปรุงหน้าเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

ข้อจำกัด: หน้านี้เป็นข้อมูลกฎหมายทั่วไป ผลของแต่ละคดีขึ้นกับข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน และดุลพินิจของศาล ไม่ใช่ความเห็นทางกฎหมายสำหรับคดีใดคดีหนึ่ง และไม่ใช่คำรับรองผลของคดี

**ตัวบท** ถ้อยคำกฎหมายคัดคำต่อคำ **คำวินิจฉัยของศาล** สาระของคำพิพากษาศาลฎีกา **ความเห็นของสำนักงาน** การวิเคราะห์ของผู้เขียน

## เชิงอรรถและแหล่งที่มา

1. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๘ บัญญัติว่า “บิดาจะจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของเด็กและมารดาเด็ก ในกรณีที่เด็กและมารดาเด็กไม่ได้มาให้ความยินยอมต่อหน้านายทะเบียนให้นายทะเบียนแจ้งการขอจดทะเบียนของบิดาไปยังเด็กและมารดาเด็ก ถ้าเด็กหรือมารดาเด็กไม่คัดค้านหรือไม่ให้ความยินยอมภายในหกสิบวันนับแต่การแจ้งนั้นถึงเด็กหรือมารดาเด็ก ให้สันนิษฐานว่าเด็กหรือมารดาเด็กไม่ให้ความยินยอม ถ้าเด็กหรือมารดาเด็กอยู่นอกประเทศไทยให้ขยายเวลานั้นเป็นหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ในกรณีที่เด็กหรือมารดาเด็กคัดค้านว่าผู้ขอจดทะเบียนไม่ใช่บิดา หรือไม่ให้ความยินยอมหรือไม่อาจให้ความยินยอมได้ การจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรต้องมีคำพิพากษาของศาล เมื่อศาลได้พิพากษาให้บิดาจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรได้ และบิดาได้นำคำพิพากษาไปขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนให้นายทะเบียนดำเนินการจดทะเบียนให้”
ที่มา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569



**บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด**
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

2. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5982/2551 (ป.พ.พ. มาตรา 1548; พ.ร.บ.จดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. 2478 มาตรา 19 วรรคสอง). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “ผู้ร้องจึงมีอำนาจยื่นคำร้องขอต่อศาลขอให้พิพากษาให้ผู้ร้องจดทะเบียนเด็กหญิง ป. เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายได้”

   ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569 · ข้อจำกัด: ข้อความที่ระบบแสดงเน้นปัญหาอำนาจยื่นคำร้อง ไม่แสดงเหตุผลส่วนที่ศาลชั่งข้อคัดค้านของมารดา อ่านจากข้อความที่ระบบสืบค้นแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง

3. พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ มาตรา ๑๙ บัญญัติว่า “ในกรณีที่บิดามาขอจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย ถ้าเด็กและมารดาเด็กอยู่ในฐานะให้ความยินยอมได้และได้มาให้ความยินยอมด้วยตนเองแล้วก็ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียน ถ้าเด็กและมารดาเด็กคนหนึ่งคนใดหรือทั้งสองคนไม่มาให้ความยินยอมด้วยตนเอง ให้นายทะเบียนมีหนังสือสอบถามไปยังผู้ที่ไม่มาว่าจะให้ความยินยอมหรือไม่ เมื่อนายทะเบียนได้รับหนังสือแจ้งความยินยอมจากบุคคลดังกล่าวหรือบุคคลดังกล่าวได้มาให้ความยินยอมด้วยตนเองแล้ว ก็ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียน แต่ถ้านายทะเบียนไม่ได้รับแจ้งความยินยอมภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้นายทะเบียนแจ้งให้ผู้ขอจดทะเบียนทราบถึงเหตุที่ไม่อาจรับจดทะเบียนได้โดยไม่ชักช้า บิดาจะร้องขอให้นายทะเบียนไปจดทะเบียนนอกสำนักทะเบียนก็ได้ แต่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง”

   ที่มา พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๗ ตอนที่ ๑๘๗ ฉบับพิเศษ หน้า ๔๓ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๓ ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

4. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5661/2559 (ป.พ.พ. มาตรา 1548, 1549, 1552, 1556, 1558; ป.วิ.พ. มาตรา 55). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “คำว่า "ไม่อาจให้ความยินยอม" ย่อมหมายถึงกรณีที่เด็กไม่อยู่ในภาวะที่จะให้ความยินยอมได้ เช่น เด็กยังไร้เดียงสา หรือเป็นคนวิกลจริต เป็นต้น หาใช่เป็นกรณีที่เด็กสิ้นสภาพบุคคลแล้วไม่”

   ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569 · ข้อจำกัด: เป็นคำวินิจฉัยโดยมติที่ประชุมใหญ่ (ครั้งที่ 7/2559) ซึ่งวินิจฉัยภายหลังและต่างจากคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2473/2545 ที่เคยให้บิดาใช้สิทธิทางศาลได้เมื่อมารดาและบุตรถึงแก่ความตายแล้ว อ่านจากข้อความที่ระบบสืบค้นแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง

5. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕๖ บัญญัติว่า “การฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรในระหว่างที่เด็กเป็นผู้เยาว์ ถ้าเด็กมีอายุยังไม่ครบสิบห้าปีบริบูรณ์ ผู้แทนโดยชอบธรรมของเด็กเป็นผู้ฟ้องแทน ในกรณีที่เด็กไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรม หรือมีแต่ผู้แทนโดยชอบธรรมไม่สามารถทำหน้าที่ได้ ญาติสนิทของเด็กหรืออัยการอาจร้องขอต่อศาลให้ตั้งผู้แทนเฉพาะคดีเพื่อทำหน้าที่ฟ้องคดีแทนเด็กก็ได้ เมื่อเด็กมีอายุสิบห้าปีบริบูรณ์ เด็กต้องฟ้องเอง ทั้งนี้ โดยไม่จำต้องได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม ในกรณีที่เด็กบรรลุนิติภาวะแล้ว จะต้องฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันบรรลุนิติภาวะ ในกรณีที่เด็กตายในระหว่างที่เด็กนั้นยังมีสิทธิฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรอยู่ ผู้สืบสันดานของเด็กจะฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก็ได้ ถ้าผู้สืบสันดานของเด็กได้รู้เหตุที่อาจขอให้รับเด็กเป็นบุตรมาก่อนวันที่เด็กนั้นตาย ผู้สืบสันดานของเด็กจะต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่เด็กนั้นตาย ถ้าผู้สืบสันดานของเด็กได้รู้เหตุที่อาจขอให้รับเด็กเป็นบุตรภายหลังที่เด็กนั้นตายผู้สืบสันดานของเด็กจะต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้เหตุดังกล่าว แต่ทั้งนี้ ต้องไม่พ้นสิบปีนับแต่วันที่เด็กนั้นตาย การฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรในระหว่างที่ผู้สืบสันดานของเด็กเป็นผู้เยาว์ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

   ที่มา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569



**บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด**
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

6. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓ บัญญัติว่า “ถ้ากำหนดระยะเวลาเป็นหน่วยเวลาที่สั้นกว่าวันให้เริ่มต้นนับในขณะที่เริ่มการนั้น **ถ้ากำหนดระยะเวลาเป็นวัน สัปดาห์ เดือนหรือปี มิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วยกัน เว้นแต่จะเริ่มการในวันนั้นเองตั้งแต่เวลาที่ถือได้ว่าเป็นเวลาเริ่มต้นทำการงานกันตามประเพณี**”

   ที่มา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. วรรคที่เนื้อความอ้างพิมพ์ตัวหนา ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

7. พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ มาตรา ๕ บัญญัติว่า “**การจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้จะทำที่สำนักทะเบียนแห่งใด ๆ ดังที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงก็ได้ ในกรณีที่มีการจดทะเบียนที่เกี่ยวข้องถึงกันมากกว่าแห่งหนึ่งให้หมายเหตุในทะเบียนต่าง ๆ ถึงการเกี่ยวข้องนั้น ๆ ดังที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง** ให้ใช้บทบัญญัติในวรรคก่อนนี้บังคับตลอดถึงการบันทึกด้วย”

   ที่มา พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. วรรคที่เนื้อความอ้างพิมพ์ตัวหนา ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

8. กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ข้อ ๑ บัญญัติว่า “ให้ที่ว่าการอำเภอและกิ่งอำเภอเป็นสำนักทะเบียนตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ และให้กองทะเบียน กรมมหาดไทย เป็นสำนักทะเบียนกลาง”

   ที่มา กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

9. กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ข้อ ๓ บัญญัติว่า “คำร้องขอจดทะเบียนและบันทึกทะเบียนครอบครัวให้เป็นไปตามแบบ คร. ๑”

   ที่มา กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ข้อ ๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

10. พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ มาตรา ๖ บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๑๔ คำร้องขอจดทะเบียนต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง **เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียน ผู้ร้องต้องลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญในทะเบียนต่อหน้านายทะเบียนและต่อหน้าพยานสองคนซึ่งต้องลงลายมือชื่อไว้ในทะเบียนในขณะนั้นด้วย แต่ถ้าผู้ร้องไม่สามารถลงลายมือชื่อได้โดยวิธีหนึ่งวิธีใด ให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน** โดยเฉพาะการจดทะเบียนสมรส นอกจากจะปฏิบัติตามความในวรรคก่อน ถ้าท้องที่ใด ข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นสมควรจะประกาศโดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ยอมให้ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนสมรสต่อกำนันท้องที่ที่ชายหรือหญิงฝ่ายใดหรือทั้งสองฝ่ายที่มีถิ่นที่อยู่ก็ได้ คำร้องเช่นว่านี้ต้องมีลายมือชื่อของผู้ร้องและพยานสองคนลงต่อหน้ากำนัน แต่พยานคนหนึ่งนั้นต้องเป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ชั้นผู้ใหญ่บ้านขึ้นไป หรือนายตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป หรือหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือผู้แทนราษฎร เทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาจังหวัด หรือทนายความ เมื่อได้รับคำร้องโดยถูกต้องแล้ว ให้กำนันส่งคำร้องนั้นต่อไปยังนายทะเบียนโดยเร็ว เพื่อพิจารณารับจดทะเบียน ในการจดทะเบียนนี้ ให้นายทะเบียนลงชื่อผู้ร้องและพยานในทะเบียนถือเป็นแทนการลงลายมือชื่อ และให้ถือว่าการสมรสได้สมบูรณ์แต่วันที่กำนันรับคำร้องนั้น”

    ที่มา พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. มาตรา ๖ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า เพิ่มโดยพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๒ วรรคที่เนื้อความอ้างพิมพ์ตัวหนา ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569



**บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด**
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

11. พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “บุคคลที่จะเป็นพยานตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้ คือ (๑) บุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ (๒) บุคคลวิกลจริตหรือบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถ (๓) บุคคลที่หูหนวกเป็นใบ้ หรือจักษุบอดทั้งสองข้าง”

ที่มา พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

12. กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ข้อ ๑๒ บัญญัติว่า “ถ้านายทะเบียนไปจดทะเบียนสมรส หรือจดทะเบียนการรับรองบุตรนอกสำนักทะเบียน โดยมีผู้ขอ ให้นายทะเบียนเรียกค่าธรรมเนียมรายละสองร้อยบาท โดยให้ผู้ขอจัดพาหนะให้ ถ้าผู้ขอไม่จัดพาหนะให้ ผู้ขอต้องชดใช้ค่าพาหนะให้แก่นายทะเบียนตามสมควร ทั้งนี้ เว้นแต่ (๑) การจดทะเบียนสมรส ณ สถานที่สมรสซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอนุมัติให้มีขึ้น ให้นายทะเบียนเรียกค่าธรรมเนียมรายละยี่สิบบาท (๒) การจดทะเบียนสมรส หรือจดทะเบียนการรับรองบุตรนอกสำนักทะเบียนในท้องที่ห่างไกล เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นส่วนรวม ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติให้ทำได้ ให้นายทะเบียนเรียกค่าธรรมเนียมรายละหนึ่งบาท”

ที่มา กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ข้อ ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๕๑ หน้า ๑๑๖ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๒๒ ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

13. พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช ๒๔๘๑ มาตรา ๓๑ บัญญัติว่า “การรับเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบิดาในขณะที่รับเป็นบุตร ถ้าหากในขณะนั้นบิดาได้ถึงแก่ความตายเสียแล้ว ก็ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบิดาขณะที่ถึงแก่ความตาย”

ที่มา พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

14. พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช ๒๔๘๑ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ถ้าจะต้องใช้กฎหมายต่างประเทศบังคับและตามกฎหมายต่างประเทศนั้น กฎหมายที่จะใช้บังคับได้แก่กฎหมายแห่งประเทศไทย ให้ใช้กฎหมายภายในแห่งประเทศไทยบังคับ มิใช่กฎเกณฑ์แห่งกฎหมายไทยว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย”

ที่มา พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

15. พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช ๒๔๘๑ มาตรา ๖ บัญญัติว่า “ถ้าจะต้องใช้กฎหมายสัญชาติบังคับและบุคคลมีสัญชาติตั้งแต่สองสัญชาติขึ้นไปอันได้รับมาเป็นลำดับ ให้ใช้กฎหมายสัญชาติที่บุคคลนั้นได้รับครั้งสุดท้ายบังคับ ถ้าจะต้องใช้กฎหมายสัญชาติบังคับ และบุคคลมีสัญชาติตั้งแต่สองสัญชาติขึ้นไปอันได้รับมาคราวเดียวกัน ให้ใช้กฎหมายสัญชาติของประเทศซึ่งบุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่บังคับ ถ้าบุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศอื่นนอกจากประเทศซึ่งตนมีสัญชาติสังกัดอยู่ ให้ใช้กฎหมายภูมิลำเนาในเวลายื่นฟ้องบังคับ ถ้าภูมิลำเนาของบุคคลนั้นไม่ปรากฏ ให้ใช้กฎหมายของประเทศซึ่งบุคคลนั้นมีถิ่นที่อยู่บังคับ ในกรณีใด ๆ ที่มีการขัดกันในเรื่องสัญชาติของบุคคล ถ้าสัญชาติหนึ่งสัญชาติใดซึ่งขัดกันนั้นเป็นสัญชาติไทย กฎหมายสัญชาติซึ่งจะใช้บังคับได้แก่กฎหมายแห่งประเทศไทย สำหรับบุคคลผู้ไร้สัญชาติ ให้ใช้กฎหมายภูมิลำเนาของบุคคลนั้นบังคับ ถ้าภูมิลำเนาของบุคคลนั้นไม่ปรากฏ ให้ใช้กฎหมายของประเทศซึ่งบุคคลนั้นมีถิ่นที่อยู่บังคับ ถ้าในการใช้กฎหมายสัญชาติบังคับ จะต้องใช้กฎหมายท้องถิ่น กฎหมายเหล่าประชาคม หรือกฎหมายศาสนา แล้วแต่กรณี ก็ให้ใช้กฎหมายเช่นว่านั้นบังคับ”

ที่มา พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569



**บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด**
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

16. พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช ๒๔๘๑ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “สิทธิและหน้าที่ระหว่างบิดามารดากับบุตรชอบด้วยกฎหมาย ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบิดา ในกรณีที่เด็กเกิดจากหญิงที่มิได้มีการสมรสกับชาย สิทธิและหน้าที่ระหว่างมารดากับบุตร ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของมารดา”
ที่มา พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

17. พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ มาตรา ๑๗ บัญญัติว่า “**ถ้าการใด ๆ อันเกี่ยวกับฐานะแห่งครอบครัวได้ทำขึ้นในต่างประเทศตามแบบซึ่งกฎหมายแห่งประเทศที่ทำขึ้นนั้นบัญญัติไว้ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอให้บันทึกในประเทศสยามก็ได้ แต่ต้องยื่นเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งการนั้นโดยมีคำรับรองถูกต้องพร้อมกับคำแปลภาษาไทย ซึ่งฝ่ายนั้นต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย** ถ้าการดังกล่าวแล้วได้ทำขึ้นในต่างประเทศตามแบบซึ่งกฎหมายสยามบัญญัติไว้ ให้เจ้าพนักงานทูตหรือกงสุลสยามส่งสำเนาทะเบียนหรือบันทึกซึ่งได้รับรองถูกต้องแล้วไปยังกระทรวงการต่างประเทศเพื่อส่งต่อไปยังกระทรวงมหาดไทย”
ที่มา พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. วรรคที่เนื้อความอ้างพิมพ์ตัวหนา ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

18. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๓๖ บัญญัติว่า “เด็กเกิดแต่หญิงขณะเป็นคู่สมรสกับชายหรือภายในสามร้อยสิบวันนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรส หรือเคยเป็นคู่สมรส แล้วแต่กรณี ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่บุตรที่เกิดจากหญิงก่อนที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลแสดงว่าการสมรสเป็นโมฆะหรือภายในระยะเวลาสามร้อยสิบวันนับแต่วันนั้น”
ที่มา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. มาตรา ๑๕๓๖ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๖๗ ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

19. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๗ บัญญัติว่า “เด็กเกิดจากบิดามารดาที่มิได้สมรสกัน จะเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายต่อเมื่อบิดามารดาได้สมรสกันในภายหลังหรือบิดาได้จดทะเบียนว่าเป็นบุตรหรือศาลพิพากษาว่าเป็นบุตร”
ที่มา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

20. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๖ บัญญัติว่า “เด็กเกิดจากหญิงที่มิได้มีการสมรสกับชาย ให้ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงนั้น เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น”
ที่มา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

21. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕๙ บัญญัติว่า “เมื่อได้จดทะเบียนเด็กเป็นบุตรแล้วจะถอนมิได้”
ที่มา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569



**บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด**
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat